

## Rozpowszechnienie Ileitis

Roberto M. C. Guedes / Veterinary School, Universidade Federal de Minas Gerais  
Belo Horizonte, MG – Brazil

Zapalenie jelita biodrowego jest szeroko rozpowszechnione w w różnych systemach produkcyjnych w stadach świń na całym świecie. Choroba ta występuje w każdym kraju, z rozwiniętym przemysłem produkcji trzody chlewnej. W badaniu przeprowadzonym w 2000 r. była to najczęstsza zgłaszana przez krajowy system monitorowania zwierząt przyczyna choroby u prosiąt w odchowcie / tuczników, występująca w ponad jednej trzeciej wszystkich ferm i zgłoszona w 75% dużych ferm ( od 10 000 lub więcej świń) (Najważniejsze informacje , 2002).

**Badania wykazały, że częstość występowania stad dodatnich w kierunku rozrostowego zapalenia jelit świń waha się od 15 do 100% w różnych krajach, w zależności od zastosowanego testu diagnostycznego.**

Badania rozpowszechnienia choroby oparte na testach PCR w próbkach kału zwykle wykazują niższe wyniki, od 15 do 68% (Moreno i in., 2002; Thompson i in., 2001; Merialdi i in., 2003; Wendt i in., 2004; Suh i Song, 2005 ; Cizek i in., 2006; Viott i in., 2013; Dors i in., 2015). Niższa czułość testu PCR w próbkach kału, ze względu na obecność inhibitorów reakcji PCR w materiale klinicznym, a także nieregularne wydalanie bakterii w kale, sprawia, że testy serologiczne są bardziej wrażliwe na diagnostyczne zapalenie jelita biodrowego. Serologiczne badania rozpowszechnienia choroby pojawiają się licznie w literaturze międzynarodowej i wskazują na znacznie częstsze, od 70% do 100% występowanie choroby (Dunser i in., 2000; Hurtado i in. ; 2000; Ohlinger i in., 2000; Chouet i in., 2003; McOrist i in., 2003; McOrist, 2005; Henke i Blaha, 2006; Keller i in., 2006; Lapuente i in., 2006; Hardge i in., 2006; Armbruster i in., 2007; Biksi i in., 2007; Kukushkin i Okovytaya, 2012; Wu i in., 2014; Rezende i in., 2015).

Większość badań serologicznych dotyczących rozpowszechnienia choroby przeprowadzonych do 2005 r. wykorzystywała pośredni test fluorescencyjny (IFAT). Po tym czasie udostępniony został test immunoperoksydazy monowarstwowej (IPMA; Guedes i in., 2002ab) oraz komercyjny test ELISA blokujący przeciwciała monoklonalne (BioScreen Ileitis Antibody ELISA, Synbiotics Corporation, Lyon, Francja) (Keller i in., 2006). Na podstawie publikacji Magtoto i in. (2014), zarówno IPMA, jak i test blokujący ELISA okazują się wysoce skorelowane ze sobą ze 100% swoistością i 91% czułością.

**W związku z tym, biorąc pod uwagę czułość najczęściej stosowanych testów serologicznych (IPMA i test blokujący ELISA), musimy założyć, że praktycznie wszystkie stada świń są dodatnie w badaniach w kierunku zakażenia *Lawsonia intracellularis*.**

Nie wszystkie stada borykają się z tą chorobą z tego czy innego powodu; jednak wszyscy lekarze weterynarii i hodowcy muszą być świadomi potencjalnych szkód, jakie może ona spowodować. Na przykład, mogą zetknąć się z ostrymi problemami związanymi z wybuchami krwotocznej postaci klinicznej choroby lub mogą napotkać więcej chronicznych problemów, gdy mają do czynienia z formą podkliniczną choroby.

**Szacuje się, że wpływ ekonomiczny zapalenia jelita biodrowego na przemysł trzody chlewnej jest bardzo wysoki.**

Oszacowano, że choroba kosztowała australijski przemysł produkcji trzody chlewnej 25 AUS \$ na lochę rocznie (Cutler & Gardner, 1988), 2–4 mln Funtów brytyjskich rocznie w Wielkiej Brytanii (McOrist i in., 1997) oraz 20 mln USD rocznie w Stanach Zjednoczonych (Winkelman, 1996). Symulacje wpływu ekonomicznego zapalenia jelita biodrowego na produkcję trzody chlewnej w Australii, z wykorzystaniem systemu wspomaganie decyzji AUSPIG, oszacowały koszty związane z przewlekłymi i ostrymi (krwotocznymi) przypadkami choroby, na odpowiednio od 15 do 141 USD na lochę rocznie, w zależności od klinicznego nasilenia choroby, częstości występowania zakażeń i wyboru strategii stosowanej w leczeniu i kontrolowaniu choroby (Holyoke i in., 1996).

Podjęto pewne próby eliminacji zapalenia jelita biodrowego, głównie w krajach europejskich (Johansen i in., 2001; Nielsen i in., 2006). Oparte były na zastosowaniu antybiotyków, przeprowadzce zwierząt do nowych obiektów, a następnie kolejnej rundzie leków. Próby te przyniosły dobre wyniki w zakresie poprawy przyrostów masy ciała i ograniczenia stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych. Jednak po każdej takiej próbie eliminacji choroby stado ulegało ponownemu zarażeniu do 24 miesięcy później. Odkryto kilka nowych elementów wiedzy na temat epidemiologii choroby, takich jak rola gryzoni jako biologicznych wektorów bakterii (Gabardo i in., 2017). Niemniej jednak, biorąc pod uwagę nieznanne aspekty epidemiologii schorzenia, szanse na kolejne zakażenia na danej fermie są bardzo wysokie, głównie biorąc pod uwagę możliwość wybuchu epidemii, ponieważ niewiele wiemy o przebiegu reinfekcji w stadach wolnych od *Lawsonia intracellularis*.

### Biorąc pod uwagę takie czynniki, jak:



Nie powinno zaskakiwać, że choroba jest tak rozpowszechniona w stadach świń.

**W związku z tym, zapobieganie chorobie jest kluczowym elementem minimalizowania strat.**